

...

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

2.Mf.31.194/2024/7.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Dr. Sziládi Ügyvédi Iroda (felperesi jogi képviselő címe), ügyintéző: dr. Sziládi Péter Sándor ügyvéd által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek – a Pálfi Ügyvédi Iroda (alperes jogi képviselőjének címe, ügyintéző: alperesi jogi képviselő neve ügyvéd) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen versenytilalmi megállapodással összefüggő kárigény tárgyában indult perében a Budapest Környéki Törvényszék 33.M.70.245/2023/32. sorszámú ítélete ellen a felperes 37. sorszámú fellebbezése folytán meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét – kiterjedően a viszontkeresethez kapcsolódó illeték viselésére – nem érinti, fellebbezett részében megváltoztatja a felperes perköltség megfizetésére történő kötelezése mellőzésével és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 4.320.000 (négymillió-háromszázhuszezer) forintot és ezen összeg után 2023. május 23. napjától a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes a jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, továbbá 216.000 (kétszáztizenhatezer) forint + áfa elsőfokú, és 480.000 (négy száznyolcvanezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

A 259.200 (kétszázötvenkilencezer-kétszáz) forint elsőfokú, továbbá a 345.600 (háromszáznegyvenötezer-hatszáz) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság határozata és az általa megállapított tényállás

[1] A Budapest Környéki Törvényszék a 2024. június 11. napján meghozott 33.M.70.245/2023/32. sorszámú ítéletével elutasította a keresetet. A felperest 5.994 forint utazási költségtérítés megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a viszontkeresetet elutasította, továbbá a felperest kötelezte 356.620 forint + áfa alperesi perköltség megfizetésére.

[2] Az elsőfokú ítéleti tényállás szerint az alperes 2018. június 1-jétől határozatlan idejű munkaviszonyban állt a felperessel kiskereskedelmi értékesítő munkakörben, az alapbére havi 216.000 forint volt. A munkaszerződés 5.j. pontjában a felek versenytilalmi megállapodást kötöttek, amelyben az alperes kötelezettséget vállalt arra, hogy „munkaviszonyának bármely okból történő megszűnését, megszüntetését követő 2 éven belül nem létesít munkaviszonyt, vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt a munkáltatójával azonos tevékenységet végző, illetve a munkáltatójával gazdasági kapcsolatban álló más gazdálkodó szervezetnél.” A felek a versenytilalmi megállapodás ellenértékét havi bruttó 73.000 forintban határozták meg azzal, hogy azt a munkáltató a személyi alapbérrel együtt teljesíti. Rendelkeztek arról is, hogy a versenytilalmi megállapodás megszegése esetén a munkáltató írásbeli felszólítása alapján a munkavállaló köteles a munkáltató ebből eredő valamennyi kárát megtéríteni, a kifizetett versenytilalmi ellenértéket visszafizetni.

[3] Az alperes munkaszerződését a munkaviszony fennállása alatt több alkalommal módosították a felek. 2009. január 1-jétől az alapbért 239.000 forintra, a versenytilalmi megállapodás ellenértékét 174.800 forintra emelték, majd 2019. augusztus 1-jétől az alapbér 276.400 forintra emelkedett. 2020. január 1-jétől az alperes áruházzvezető lett, az alapbérét 320.000 forintra, a versenytilalmi megállapodás ellenértékét 180.000 forintra módosították. Ezt követően több alkalommal is módosították az alperes személyi alapbérét, a versenytilalmi megállapodás ellenértékének az összegét azonban nem érintették.

[4] A felperesi gazdasági társaság fő tevékenysége épületgépészeti termékek kis- és nagykereskedelme. Az épületgépészeti termékek teljes körét forgalmazza, egyebek között ún. márkánév termékeket is, vagyis ipari kazánokat, hőszivattyúkat, hűtőberendezéseket és gázkészülékeket. Az alperes a munkaviszonya fennállása alatt a munkaideje nagyobb részében lakossági termékeket értékesített és csak kisebb részben foglalkozott ipari termékek értékesítésével.

[5] A felperes az év eleji prezentációk során ismertette a munkavállalókkal a teljesítménybér számításának adott évre irányadó szabályait, annak meghatározásakor az alapbért és a versenytilalmi megállapodás alapján járó díjat is figyelembe vették.

[6] Az áruházzvezetőknek havonta kellett beszámolót készíteni, amelyben egyebek között rögzítették, hogy egyes versenytársak, milyen tevékenységet folytatnak. Az alperes által áruházzvezetőként készített beszámolók a cég tevékenységét nem érintették.

[7] A felek 2022. szeptember 16-án közös megegyezéssel megszüntették a munkaviszonyt. Abban egyebek mellett rögzítették, hogy az alperes a megállapodásban megjelölt munkabéréről és a szabadságmegváltás összegéről egyoldalúan és véglegesen lemond, az ezzel kapcsolatos igényét később sem érvényesíti.

[8] 2022. október 3-tól az alperes munkaviszonyt létesített a cég-vel projektértékesítő munkakör ellátására. A társaság cégkivonatban rögzített főtevékenysége megegyezett a felperes cégkivonatában meghatározott főtevékenységgel, azaz fémáru, szerelvény, fűtési berendezés nagykereskedelemmel. A cég a R termékek, azaz ipari kazánok, hőszivattyúk, hűtőberendezések és gázkészülékek országai importőre és kizárólagos forgalmazója.

[9] Az elsőfokú bíróság az előbbi tényállás alapján vizsgálta a felperes keresetét, amelyben a versenytildalmi megállapodás szándékos megszegését állítva 4.320.000 forint és a késedelmi kamat megfizetését kérte. Az Mt. 179. § (1), (2), (3) bekezdése, az Mt. 228. § (1), (2) bekezdése, továbbá a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265. § (1) bekezdése alapján kifejtette, a felperes érdekében állt annak bizonyítása, hogy az alperes a versenytildalmi megállapodást megszegte, amikor a versenytildarsnál létesített új munkaviszonyt.

[10] Az elsőfokú bíróság figyelembe vette a versenytildalmi megállapodásra és a tanulmányi szerződésre vonatkozó munkajogi szabályok értelmezéséről szóló 1/2019. (V. 20.) KMK vélemény (a továbbiakban: KMK vélemény) 3. pontjában kifejtetteket is. Az alapján vizsgálta, hogy a versenytildalmi megállapodás által tiltott tevékenységi kört a felek megfelelően körülírták-e a megállapodásban, a rendelkezésük nem jelent-e méltánytalan, indokolatlan korlátozást a munkavállaló jövedelemszerző tevékenységét illetően.

[11] Az elsőfokú bíróság a munkaszerződés 5.j. pontja alapján arra a következtetésre jutott, hogy abban a felperes túlzottan korlátozta az alperes jövedelemszerző tevékenységét, mivel nem határozta meg azt a tevékenységi kört, szakterületet és földrajzi területet, amelyre a korlátozás vonatkozott. név3 ügyvezető nyilatkozata, továbbá név4 regionális kereskedelmi vezető tanúvallomása azt támasztotta alá, hogy a felperes a teljes épületgépészeti termékpaletta forgalmazását végzi és az épületgépészeti termékek kiskereskedelmi értékesítését ellátó, szinte valamennyi piaci résztvevővel van valamilyen mértékű gazdasági kapcsolata. Ebből az elsőfokú bíróság arra következtetett, hogy a megállapodás azon rendelkezése, ami a felperessel gazdasági kapcsolatban álló gazdálkodó szervezetekre vonatkozott, az alperes elhelyezkedési lehetőséget túlzottan korlátozó tilalomnak minősült. Lényegében ezt támasztotta alá név4 vallomás is, aki előadta: „Ha szigorúan vesszük a

munkaszerződés szövegét, akkor valóban sehova nem mehetne el a munkavállaló, azonban én az előbb soroltam fel azokat a lehetőségeket, ahová elmehetnek a munkavállalók és mégsem indítunk pert.”

[12] Az elsőfokú bíróság a felperesi ügyvezető nyilatkozata és név4 tanúvallomása alapján megállapította, hogy a felperes tevékenysége az egész országra kiterjed. A cég egy olyan cégcsoporthoz tartozik, amelyen belül a tagtársaságok egy-egy földrajzi területet látnak el, ezen belül a felperes a központi régiót látja el várostól város3. név4 tanúvallomása azt is alátámasztotta, nem releváns, hogy az új munkahelyen a munkavállaló milyen munkakört lát el és milyen földrajzi területen működik, mivel az ország méretéből adódóan minden gyorsan szállítható. Ezzel szemben a legnagyobb kockázat az értékesítés során a vevő adatbázis, az árstruktúra, a beszerzési források és feltételek ismeretéből adódik. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság azt is megállapította, hogy a földrajzi terület meghatározásával is túlzottan korlátozta a felperes az alperes elhelyezkedési lehetőségeit.

[13] Az elsőfokú bíróság azt is lényegesnek találta, hogy a cég____ neve nem merült fel a konkurenciafigyelés során az áruházvezetői értekezleteken. Ezt erősítette meg név4 tanúvallomása és a vezetői értekezleteken készült beszámolók anyagai is. név5 tanúvallomása szerint sem minősült a cég konkurensnek. Az elsőfokú bíróság ebben a kérdésben ellentmondásosnak találta a tanúvallomásokat, de az okirati bizonyítékokat is figyelembe véve arra következtetett, a cég nem minősült a felperes versenytársának.

[14] Az elsőfokú bíróság vizsgálta a versenytilalmi ellenérték kérdését is. név1 _ HR koordinátor és név4 tanúvallomása alapján megállapította, a felperesnél a munkavállalók felvétele során tájékoztatni szokták a jelentkezőket arról, hogy a munkabérük három részből tevődik össze: alapbérből, versenytilalmi díjból és teljesítménybérből. Ebből azonban nem következett, hogy a versenytilalmi díjat a felperes az alapbér részének tekintette. A tanúvallomások ugyanis azt igazolták, hogy a munkavállalókat minden alkalommal tájékoztatták a versenytilalmi korlátozásról és a versenytilalmi díj rendeltetéséről is. A felperesi ügyvezető nyilatkozata és név4 tanúvallomása a teljesítménybér számításának menetével kapcsolatban azt bizonyította, hogy az alapbér mellett figyelembe vették a versenytilalmi díjat is. Ez azonban a munkáltató döntési kompetenciájába tartozott, hiszen ezáltal a munkavállalókra kedvezőbb számítást használt. név7 és név8 tanúvallomása sem támasztotta azt alá, hogy a versenytilalmi díj valójában a személyi alapbér részét képezte, mert ezt a juttatást a távolléti díj számításakor, pld. végkielégítés, felmondási idő fizetésénél nem vették figyelembe. Nem nyert bizonyítást az sem, hogy az alapbér és a versenytilalmi díj összege képezte a teljesítménybér alapját. Az a körülmény pedig, hogy a szabadságra járó távolléti díj számításakor a felperes az egyébként teljesítménybérnek nem minősülő versenytilalmi díjat is figyelembe vette, még nem jelenti, hogy ez a juttatás alapbérnek minősült.

[15] Az alperes nem bizonyította, hogy a munkaviszony megszüntetésekor név3 ügyvezető szóban biztosította arról, a cég-t nem tekinti versenytársnak. A bíróság ezzel

összefüggésben mellőzte a híváslista beszerzését, mivel önmagában azokból az adatokból nem lehet következtetni a beszélgetések tartalmára.

[16] Az elsőfokú bíróság relevánsnak tekintette a Kúria Mfv.10.141/2022/4. számú ítéletében kifejtetteket, miszerint túl általános az a versenytilalmi megállapodás, amely teljeskörűen tilalmazza az azonos vagy hasonló tevékenységet folytató gazdasági társasággal kapcsolatos munkavállalást. A jelen perbeli esetben a felperes az alperesi elhelyezkedési lehetőségeit ilyen rendelkezés alapján, vagyis túlzottan korlátozta. Ebből pedig az következett, hogy a felek között nem volt érvényes a versenytilalmi megállapodás. Ezért a felperes nem érvényesíthetett kárigényt az érvénytelen megállapodás megszegésére hivatkozva. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

[17] Az alperes viszontkeresete azon részét, amely a munkaviszony megszüntetésekor meg nem fizetett 333.509 forint munkabérre vonatkozott, alaptalannak találta. E körben az Mt. 51. § (2) bekezdésére és 163. § (1) bekezdésére hivatkozva kifejtette, a jogszabály nem tiltja, hogy a munkavállaló megállapodásban lemondjon a munkabér követelése érvényesítéséről. Az alperes a bérigényéről lemondott a munkaviszony megszüntetésekor, ezt az igényt utóbb nem érvényesíthette. Az elsőfokú bíróság az utazási költségtérítés tekintetében azért jutott eltérő megállapításra, mert a 2022. szeptember 16-án kelt megállapodásban a felek a munkabérrel rendelkeztek, azonban az utazási költségtérítés nem minősült munkabérnek, az munkába járással kapcsolatos költség volt. Ezért ebben a körben a viszontkeresetnek megfelelően kötelezte a felperest.

A felperes fellebbezése

[18] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával az alperes kereset szerinti marasztalását kérte, azaz 4.320.000 forint és a késedelmi kamat megfizetésére történő kötelezést. A másodlagos fellebbezési kérelem arra irányult, hogy a másodfokú bíróság a viszontkeresetre vonatkozó ítéleti rendelkezéseket részítélettel helybenhagyva, a keresettel összefüggő rendelkezések körében helyezze hatályon kívül az elsőfokú ítéletet és kötelezze az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára.

[19] Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság megsértette az anyagi pervezetés szabályait, mivel nem adott megfelelő tájékoztatást arról, melyik felet, milyen tények vonatkozásában terheli bizonyítás és mik a bizonyítatlanság következményei. A versenytársi minőséget nem a bírói gyakorlatnak megfelelően vizsgálta, mert kizárólag a cégjegyzék adatait értékelte, ugyanakkor az érintett társaságok által ténylegesen ellátott tevékenységgel ezt nem vetette össze. Tévesen értékelte a bizonyítási teher és a bizonyítatlanság következményeit is. A megállapodás érvénytelenségével kapcsolatban nem vette figyelembe a hasonló tárgyú perben született jogerős, ítéltáblai határozatot (Fővárosi Ítéltábla 2.Mf.31.106/2021/7.), mindezek alapján tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a versenytilalmi megállapodás szándékos megszegése nem állapítható meg. A felperes az

alperes javára megállapított perköltséget is vitatta. Az elsőfokú eljárásra 216.000 forint + áfa perköltséget számított fel pernyertessége esetére.

[20] A felperes fellebbezésében rögzítette, hogy az nem érinti a viszontkeresettel kapcsolatos ítéleti rendelkezéseket, továbbá azt az ítéleti megállapítást, mely szerint a versenytilalmi megállapodás ellenértékében a felek érvényesen állapodtak meg és az nem képezte az alapbér részét.

[21] Fellebbezésében az Mt. 228. § (1) bekezdése, 179. § (1) bekezdése és a Pp. 279. § (1) bekezdése megsértését állította, kifejtve, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat okszerűtlenül és jogsértően értékelte, ezáltal tévesen jutott arra a következtetésre, hogy nem volt érvényes a versenytilalmi megállapodás.

[22] A tanúvallomások alapján egyértelműen bizonyított, hogy az alperes a felperes cégcsoportjának versenytársánál létesített új munkaviszonyt. Az elsőfokú bíróság a 11. sorszámú jegyzőkönyvben adott tájékoztatás ellenére a versenytilalmi megállapodás érvényességét, megsértését, a versenytársi minőséget, kizárólag a felperes bizonyítási érdekkörébe tartozó körülményeket értékelte és a terhére értékelte a bizonyítással kapcsolatos ellentmondásokat, hiányosságokat a cég versenytársi minőségével kapcsolatban.

[23] A lefolytatott bizonyítás adatai egyértelműen alátámasztották, hogy az alperes új munkáltatója a cég a felperes versenytársa. név4 tanúvallomásában egyebek mellett előadta, hogy a konkurenciafigyelés során projekt kiszolgálással, nagyobb hőközpontok árajánlatával kapcsolatban elhangzott a cég neve. Nem lehetett túlzott jelentőséget tulajdonítani azonban az áruházvezetők által készített havi jelentéseknek és a konkurenciafigyelésnek sem, mert azok csak egy-egy fontosabb piaci eseményt emeltek ki és nem terjedtek ki a konkurensok teljes körére. Az alperesnek áruházvezetőként tisztában kellett lennie azzal, hogy a cég versenytársa a felperesnek.

[24] A felperes vitatta név5 tanúvallomásának bizonyító erejét, mivel a tanú munkaviszonyának a megszüntetésére is azzal a pénztárhiánnyal összefüggésben került sor, amely miatt az alperes munkaviszonyát is megszüntették. Az ügyel összefüggésben rendőrségi eljárásra is sor került. A tanúvallomás érdemben sem volt alkalmas a versenytársi minőséggel összefüggő tények megállapítására a tanú tájékozatlansága miatt. A tanú a tárgyaláson önmagának ellentmondó nyilatkozatokat tett.

[25] A KMK véleményben kifejtettek alapján kellett volna vizsgálni a versenytársi minőséget, elsősorban a cégjegyzék adatai figyelembevételével. Az Mfv.10.464/2013/7. sorszámú ítéletben kifejtettek irányadók voltak, az elsőfokú bíróság azonban az ítéletében nem indokolta meg, hogy a cégkivonat adatait miért nem vette figyelembe. Arra sem volt figyelemmel, hogy a cégjegyzékben meghatározott főtevékenységen túl szükséges a tényleges

tevékenységek összevetése is. Az elsőfokú bíróság kizárólag egy elfogult tanú vallomása alapján állapított meg tényeket, továbbá olyan belső kereskedelmi jelentésekre hivatkozva, amelyek nem voltak relevánsak.

[26] A cég főtevékenysége azonos a felperesével, azonos piacra, ipari kazánok nagykereskedelmére forgalmaz termékeket, amelyek azonos rendeltetésűek a felperes által értékesített kazánokhoz képest. A felperes kérte figyelembe venni a Fővárosi Ítéltábla 2.Mf.31.106/2021/7. sorszámú jogerős ítéletét, amely szerint a ténylegesen ellátott tevékenységi körnek van jelentősége, annak nem, hogy ez a tevékenység csak az egyik gazdasági társaságnál minősült főtevékenységnek. Az elsőfokú bíróság jelen perben a jogerős ítéleti döntéssel ellentétes megállapításokra jutott.

[27] Az alperes piaci versenytársnál helyezkedett el, ezzel egyértelműen sértette a felperes jogos gazdasági érdekeit, illetve veszélyezteti azt. Ezt is alátámasztotta név⁴ tanúvallomása, továbbá név³ ügyvezető perbeli nyilatkozata. Megállapítható volt az is, hogy az ügyfelekkel, árakkal kapcsolatos információknak az alperes értékesítőként és áruházzvezetőként is birtokában volt, ezeket az új munkahelyén fel tudja használni.

[28] A versenytilalmi megállapodás az elsőfokú ítélettel szemben érvényesen létrejött, az elhelyezkedést korlátozó rendelkezés nem túl általánosan lett meghatározva, mivel a tilalmazott tevékenységi kör alapvetően a felperes főtevékenységére irányult, vagyis a fémáru, a szerelvény, a fűtési berendezés nagykereskedelemre és nem minden egyes, a cégjegyzékben szereplő felperesi tevékenységre. Mindezekre tekintettel a jogintézmény céljának megfelelt a megállapodás tartalma. A bírói gyakorlat szerint tehát a tényleges gazdasági tevékenységet kell figyelembe venni, nem kizárólag a cégjegyzék adatait.

[29] Tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a tevékenységi kör, a szakterület, a földrajzi terület írásbeli meghatározásának az elmaradása indokolatlan korlátozást eredményez. A Kúria Joggyakorlat Elemző Csoportja összefoglaló véleménye és az Mt. Kommentár szerint a méltánytalan és túlzott korlátozás önmagában nem tekinthető jogellenesnek, legfeljebb abban a körben értékelhető, hogy az ellenérték nem volt arányos. Az elsőfokú bíróság az ellenérték arányosságát azonban jelen perben egyáltalán nem vizsgálta. A peradatokból megállapítható, hogy a felperes által biztosított versenytilalmi ellenérték az 1/3-os arányhoz képest jóval magasabb, az alapbér 42 %-a volt. A magasabb ellentételezésre is tekintettel téves az a következtetés, hogy a versenytilalmi megállapodással indokolatlanul korlátozta a felperes az alperes elhelyezkedését. Az elsőfokú bíróság az alperes képzettségét és gyakorlatát sem vizsgálta, emiatt is alaptalan következtetésekre jutott az elhelyezkedés korlátozását illetően. Az alperes épületgépész technikusai képesítéssel rendelkezik, ezért bármilyen más épületgépészeti tevékenységet el tud látni.

[30] Az Mt. 228. §-ához fűzött Kommentár szerint a versenytilalmi megállapodás akkor is érvényes, ha kizárólag annyit tartalmaz, hogy a munkavállaló nem tanúsíthat olyan

magatartást, amely a munkáltatója jogos gazdasági érdekét sérti vagy veszélyezteti, feltéve, hogy ténylegesen ennek megsértésére, veszélyeztetésére kerül sor. A jogszabályban meghatározott kritériumnak megfelelő megállapodás nem lehet érvénytelen. Az Mt. 211. § (2) bekezdés a) pontja a vezető állású munkavállalók vonatkozásában tartalmaz rendelkezéseket, és ugyanezt a „a munkáltatóéval azonos vagy hasonló tevékenységet is végző” kifejezést alkalmazza. Ezért a versenytilalmi megállapodásban ugyanezen kifejezés használata nem minősülhet túl általánosnak, nem lehet alkalmatlan a meghatározott joghatás kiváltására.

[31] A felperes vitatta a Kúria Mfv.10.141/2022/4. számú határozatának jelen ügyben történő alkalmazhatóságát. Az adott ügyben sokkal korlátozóbbak voltak a versenytilalmi megállapodásban rögzített feltételek, a földrajzi, területi hatály is jóval szélesebben lett meghatározva a jelen perbeli megállapodáshoz képest.

[32] Az elsőfokú bíróság téves következtetésekre jutott a földrajzi terület, illetve a felperesi cégcsoport országos lefedettségéből, jelenlétéből is. Az egyes tagvállalatok nem kifejezetten egy szűk földrajzi területekkel rendelkeznek kereskedelmi kapcsolatokkal. Az Mt. 228. §-a pedig csupán annyit szabályoz, hogy a munkavállaló nem tanúsíthat olyan magatartást, amellyel a munkáltató jogos gazdasági érdekeit sérti vagy veszélyezteti. A perben a felperes bizonyította, hogy a jogos gazdasági érdekét kiemelten sérti minden olyan magatartás, amely az ország bármely területén tevékenykedő, a felperesi csoport tagjaként működő gazdasági társaság érdekeit sérti vagy veszélyezteti.

[33] A felperes egyébként egyértelműen közölte az alperessel a további munkaviszonnyal kapcsolatos elvárásokat, amit név4 tanúvallomása alátámasztott. Az elsőfokú bíróság az ítéletében a tanú vallomását csak részlegesen, a szövegösszefüggésekből kiragadva értelmezte. Tévesen mellőzte a Kúria Mfv.10.100/2022/4. számú ítéletében kifejtetteket, ami alapján a perbeli versenytilalmi megállapodás nem minősült túlzott korlátozásnak.

[34] Mindezek alapján a felek között érvényes versenytilalmi megállapodás volt, amelyet az alperes megszegett, amikor a munkaviszonya megszűnését követően két éven belül versenytárs cégnél helyezkedett el. Szándékos károkozás miatt az Mt. 179. §-a alapján köteles a részére kifizetett és a keresetben részletezett tételekből álló kár megfizetésére.

[35] A felperes az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése iránti kérelmét a Pp. 381. §-a alapján arra alapította, hogy az elsőfokú ítélet megváltoztatása körében megjelölt szabályok megsértése az ügy érdemi elbírálására kihatott. Elsősorban a bizonyítékok okszerűtlen, téves mérlegelésére és értékelésére, az anyagi pervezetéssel kapcsolatos szabályok megsértésére hivatkozott, továbbá arra, hogy a kártérítési kötelezettséggel kapcsolatos keresetet az elsőfokú bíróság nem vizsgálta és nem bírálta el.

[36] Az elsőfokú ítéletben meghatározott perköltséget az alperes jogi képviselője utazási költségével kapcsolatban vitatta. Eltúlzottnak találta a tárgyalásonként 35.000 forint benzinköltség megállapítását, amit az elsőfokú bíróságnak indokolnia, a jogi képviselőnek pedig bizonyítani kellett volna. Az elsőfokú bíróság jogszabályi érveléssel sem támasztotta alá a döntését.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme

[37] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a felperesi fellebbezés kapcsán a Pp. 371. § (1) bekezdése megsértését állította. Érvelése szerint a fellebbezési kérelmek homályosak, hiányosak, azok nem felelnek meg a határozott kérelemre vonatkozó jogszabályi követelménynek. Mindezek alapján a fellebbezés visszautasításának van helye.

[38] Az elsőfokú ítélet érdemben megalapozott, az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, megfelelő jogszabályok alkalmazásával helyes jogi következtetéseket vont le, a szükséges mértékű bizonyítást lefolytatta. Érdemben is helyes döntést hozott, amely megváltoztatására a felperesi fellebbezés alapján nincs lehetőség.

[39] Helyesen állapította meg, hogy a cég _____ és a felperes nem versenytársak, továbbá a versenytilalmi megállapodás létrejöttéhez szükséges feltételek sem álltak fenn. Amennyiben létre is jött versenytilalmi megállapodás, az érvénytelen, mert valamennyi, a jogszabályban előírt lényeges kérdésben nem állapodtak meg a felek, nem határozták meg a munkáltató jogos gazdasági érdekét sértő, veszélyeztető magatartásokat, továbbá a versenytilalmi ellenértéket. Ez utóbbit a felperes az alapbér részeként és nem a versenytilalmi megállapodás ellenértékeként fizette. Ezért versenytilalmi megállapodás nem jött létre. A kötelezettségvállalás kapcsán a felperes szükségtelenül túlterjeszkedett a jogos gazdasági érdekein, ezáltal aránytalanul nehezítette, korlátozta az alperes elhelyezkedési lehetőségeit.

[40] Az elsőfokú bíróság nem sértette meg a Pp. 279. § (1) bekezdését és az anyagi pervezetéssel kapcsolatban is helyesen járt el. A felperes fellebbezési érvelése nem értelmezhető. Az alperes sikerrel bizonyította, hogy az új munkáltatója és a felperes egymásnak nem versenytársai, a bizonyítási teher és a bizonyítás eredményességével kapcsolatos ítéleti megállapítások is helyesek voltak.

[41] Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a bizonyítékokat, így ezek között név4 tanúvallomását is, amely kapcsán értékelte, hogy a tanúnak voltak homályos, ellentmondásos kijelentései és a versenytársi jelleg meghatározásával ő maga sem volt teljesen tisztában. Ezért helyesen emelte ki a tanú vallomásából az elsőfokú bíróság a releváns elemeket. név4 nem tett olyan nyilatkozatot, amely a két társaság versenytársi helyzetét egyértelműen alátámasztaná, de előadta, hogy a cég-t nem tartja a legerősebb konkurensnek, a földrajzi lefedettségre pedig nem is tudott nyilatkozni. A felperes nem tekintette komoly

versenytársának a cég-t, ezért nem értékelhette a gazdasági tevékenységét sértő magatartásként az alperes elhelyezkedését.

[42] A fellebbezés téves megállapításokat tartalmazott név⁵ tanúvallomásával kapcsolatban is. A felperes az elsőfokú eljárás során a tanú vallomását, érdektelenségét nem vitatta, ezért erre a Pp. 373. § (2) bekezdése alapján a fellebbezési eljárásban sem hivatkozhat.

[43] Az elsőfokú bíróság érdemben is összehasonlította a két társaság tevékenységét és helyesen állapította meg, hogy a felperes nem tudta bizonyítani az alperes jogos gazdasági érdeket sértő magatartását. Az elsőfokú bíróság valamennyi releváns körülményt értékelt a versenytársi minőség megállapítása körében. A KMK véleményből következően nem volt jelentősége annak, hogy a két társaság cégjegyzék szerinti főtevékenysége megegyezett. Azt pedig az alperes vitatta, hogy azonos piacra, azonos rendeltetésű termékeket értékesítenek és a perben bizonyított volt, hogy az új munkáltatója elsősorban ipari területen, a felperes pedig lakossági területen értékesít.

[44] Az alperes továbbra is vitatta a 2.Mf.31.106/2021/7. számú ítélet jelen perben történő alkalmazhatóságát, mivel a két ügyben több eltérés állapítható meg. Vizsgálni kell a társaságok által gyakorolt tevékenységet, a munkavállaló új munkaköréhez kapcsolódó feladatokat, mert azonos tevékenységi kör esetén sem kizárt, hogy nem valósul meg a gazdasági érdekek veszélyeztetése. Az említett ügyben a konkurencia jelleg nem volt vitatott és az sem, hogy túlzottan korlátozó lenne a versenytilalmi megállapodás. Az adott ügyben a konkurenciafigyelésnél egyértelműen megjelent az új munkáltató, az előbbiek tehát releváns eltérések voltak a két ügy között.

[45] Az alperes hivatkozott továbbá az összefoglaló jelentésben kifejtettekre is a gazdasági érdek veszélyeztetésével kapcsolatban. Az elhelyezkedése nem veszélyeztette a felperes gazdasági érdekeit, az ott megszerzett tudásra az új munkahelyén nincs szükség. A felperes fellebbezése a tiltott tevékenységi kör pontos meghatározása körében sem teljesen értelmezhető, az írásbeliség kapcsán pedig az Mt. 228. § (3) bekezdését kellett alkalmazni azzal, hogy a felperes amennyiben módosítani, kiegészíteni kívánta a tiltott tevékenységi kör kérdését, erre lett volna lehetősége a Ptk. 6:63. § (2) bekezdésére figyelemmel. Az elsőfokú bíróság megfelelően figyelembe vette az érvényességi feltételeket is. Mivel nem jött létre érvényes szerződés a felek között, egy nem létező ügylet joghatást sem válthatott ki. Helyesen alkalmazta a Kúria Mfv.10.100/2022/4. számú ítélet elvi tartalmát is, mert az adott ügyben a megállapodás tartalma teljes mértékben megegyezett a perbeli versenytilalmi megállapodás rendelkezésével.

[46] A kártérítési felelősség törvényi feltételei sem álltak fenn, alapvetően versenytilalmi megállapodás hiányában. Ezen kívül a felperes jogos gazdasági érdekeit sem sértette az alperes, szándékos károkozó magatartás sem történt. Az alperes a tőle elvárható

gondossággal járt el, mert a felperesi ügyvezető véleményét is kikérte arról, hogy az új munkáltató versenytársnak minősül-e.

[47] A felperes másodlagos fellebbezési kérelme is megalapozatlan, a Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt kötelező tartalmi elemeket nem tartalmazza, ezért nem is értékelhető érdemben. Az elsőfokú eljárás során nem történt lényeges eljárási szabálysértés, különösen nem az ügy érdemi elbírálására kiható módon. Az elsőfokú bíróság a bizonyítás lefolytatása, a bizonyítékok értékelése során jogszerűen járt el, az eljárás megismétlése nem indokolt, a fellebbezési eljárásban érdemi döntés hozható.

[48] A jogi képviselő útiköltségével kapcsolatos fellebbezés is alaptalan, ugyanis a felszámított költségterítést az elsőfokú eljárás során a felperes nem vitatta, ezért azt a Pp. 373. § (1) bekezdése alapján a fellebbezési eljárásban sem teheti meg. Az alperest képviselő ügyvéd Nyíregyházáról érkezett a budapesti tárgyalásokra, egyértelműen megjelölte, hogy útiköltséget, mint készkiadást is érvényesíteni kíván. A benzinköltség felszámítása kapcsán nem merült fel kétely sem a felperes, sem a bíróság részéről, ezért további okirat becsatolása sem volt indokolt a Pp. 266. § (1) bekezdése alapján.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[49] A felperes fellebbezése alapos.

[50] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül, ezért nem érintette az alperesi viszontkeresettel kapcsolatos rendelkezéseket. Az alperesi csatlakozó fellebbezéssel támadott elsőfokú ítéleti megállapítások érdemi vizsgálatára pedig a 2.Mf.31.194/2024/6. számú jogerős végzés alapján nem volt lehetőség.

[51] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel érintett körben a szükséges bizonyítást lefolytatta, azonban az anyagi jogszabályok nem megfelelő értelmezésével részben téves következtetésekre jutott és emiatt érdemben megalapozatlan döntést hozott.

[52] Az okirati bizonyítékok szerint a felek a 2018. június 1-jén aláírt munkaszerződés megkötésekor versenytildalmi megállapodást is kötöttek. A per szempontjából releváns rendelkezés alapján a munkavállaló „... a munkaviszonyának bármely okból történő megszűnését, megszüntetését követő két éven belül nem létesít munkaviszonyt, vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt a Munkáltatójával azonos tevékenységet végző, illetve a Munkáltatójával gazdasági kapcsolatban álló más gazdálkodó szervezettel...”.

[53] A fellebbezési eljárásban arról kellett állást foglalni, hogy érvényes-e a felek közötti versenytilalmi megállapodás; az abban meghatározott korlátozással túlzottan, indokolatlanul korlátozta-e a felperes az alperes elhelyezkedési lehetőségeit.

[54] Az Mt. 228. § (1) bekezdése alapján a versenytilalom azt jelenti a munkavállaló számára, hogy a tilalmi időszak alatt - jelen esetben a munkaviszony megszűnésétől számított két évig - nem tanúsíthat olyan magatartást, amellyel a munkáltatója jogos gazdasági érdekét sérti vagy veszélyezteti. A KMK vélemény I.3. pontja szerint a versenytilalmi megállapodásban szereplő kikötésnek alkalmasnak kell lennie a munkáltató gazdasági érdekei védelmére, azonban az nem korlátozhatja méltánytalanul és túlzottan a munkavállaló jövedelemszerző tevékenységét. Ezért javasolja a KMK vélemény célszerűségi okból, továbbá mindkét fél érdekeinek védelmében a tevékenységi kör, a szakterület és a korlátozás alá eső földrajzi terület meghatározását a megállapodásban. Ebből azonban – kifejezett törvényi előírás hiányában - nem következik, hogy e kikötések elmaradása a versenytilalmi megállapodás túl általános voltát, azaz érvénytelenségét eredményezi. Az Mt. 228. § (1) bekezdése az előbbi feltételekre nem tartalmaz rendelkezést, ezért minden esetben a versenytilalmi megállapodás tartalma, a felek nyilatkozatai és az egyéb körülmények alapján kell értelmezni a szerződés rendelkezéseit és ez alapján állást foglalni annak jogszerűsége, érvényessége kérdésében.

[55] A jelen perbeli adatok szerint a felperes kiskereskedelmi értékesítő, majd áruházvezető munkakörben foglalkoztatta az alperest. A felperesi társaság főtevékenysége épületgépészeti termékek kis- és nagykereskedelme, köztük ipari kazánok, hőszivattyúk, hűtőberendezések, gázkészülékek forgalmazása.

[56] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes számára a munkaviszonyban betöltött munkaköre és a felperes meghatározó tevékenysége alapján minden további megjelölés nélkül világos kellett legyen, hogy a megállapodás alapján értékesítőként ipari kazánok, hőszivattyúk, hűtőberendezések, gázkészülékek forgalmazásával a tilalmi időszak alatt nem foglalkozhat. Külön kikötés hiányában a tilalom az ország bármely részén tevékenykedő gazdasági társaságra vonatkozott. Ez a korlátozás nem volt túl általános és indokolatlanul korlátozó jellegű. A felperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a Kúria Mfv.VIII.10.141/2022/4. számú ítélete nem volt alkalmazható jelen ügyben. A Kúria által vizsgált ügyben a tényállás eltért, mert a tilalom nem csak az azonos, hanem a hasonló jellegű tevékenységet végző társaságokra is kiterjedt, továbbá külföldön is korlátozta a munkavállaló számára az elhelyezkedés lehetőségét. Az elsőfokú bíróság téves jelentőséget tulajdonított név4 tanúvallomásának is, mert önmagában az a kijelentése, hogy valójában sehova nem tud elmenni egy felperesi munkavállaló dolgozni, csak a teljes szövegkörnyezet alapján volt értelmezhető. A tanú megjelölt olyan cégeket, amelyek nem minősülnek konkurenciának. A kifejtettek szerint a konkurens cégeknél történő elhelyezkedés megakadályozása önmagában nem is minősült jogellenesnek, hiszen ez a versenytilalom alapvető célja.

[57] Az a körülmény, hogy a megállapodás milyen mértékben akadályozza a munkavállalót a képzettségére és a gyakorlatára is tekintettel az újabb munkavégzésre irányuló jogviszony létesítésében, a KMK vélemény 6. pontjából következően nem az érvényesség, hanem az Mt. 228. § (2) bekezdése szerinti megfelelő ellenérték, vagyis az arányosság körében vizsgálható.

[58] Az alperes nem az előbbiek alapján vitatta a versenytildalmi ellenértékre vonatkozó rendelkezés érvényességét, hanem arra tekintettel, hogy állítása szerint az nem különült el a munkavégzés alapján járó díjazástól. Az elsőfokú bíróság azonban érvényesnek tekintette az ítéletében a versenytildalmi ellenértékkal kapcsolatos rendelkezést és a munkáltató kifizetési gyakorlatát. Ezt a megállapítást a felperes a fellebbezésében kifejezetten elfogadta, az alperes pedig a csatlakozó fellebbezésével elkésitten támadta. Ezért a fellebbezési eljárásban nem lehetett érdemben vizsgálni, hogy a versenytildalmi megállapodás ellenértékeként meghatározott összeg a munkavégzés ellenértékének minősült-e.

[59] A megállapodás a kifejtettek szerint nem volt érvénytelen. Ezért érdemben kellett értékelni a bizonyítékokat abban a körben, hogy a felperes és az alperes új munkáltatója versenytársnak minősültek-e. Ennek megállapítása ténykérdés volt és nem attól függött, hogy a felperes, vagy az alperes korábban nyomon követte-e a cég gazdasági tevékenységét és mindez megjelent-e a heti, havi jelentésekben, vagy a munkáltatói kimutatásokban. Versenytársnak ugyanis a gazdasági versenyben érdekelt, akár részben azonos piacon tevékenykedő vállalkozások minősülnek.

[60] Nem volt vitatott az a cégkivonat által is igazolt adat, hogy a felperes és a cég főtevékenysége megegyezett. Eszerint mindkét társaság fémárú szerelvények, fűtési berendezések nagykereskedelmével foglalkozik, mely során meghatározó tevékenységet jelent az ipari kazánok, hőszivattyúk, hűtőberendezések, gázkészülékek forgalmazása. Mindez már önmagában is azt igazolja, hogy a két társaság egymásnak versenytársa volt. Az elsőfokú bíróság ettől eltérő megállapítása ellentétben állt a peradatokkal és a KMK véleményben kifejtettekkel is. A KMK vélemény 1. pontjára figyelemmel a cégjegyzékben szereplő adatokat ugyanis kiindulási alapnak kell tekinteni. Vita esetén pedig a ténylegesen ellátott tevékenység alapján, valamennyi körülmény mérlegelésével lehet megállapításokat tenni (Kúria Mfv.VIII.10.100/2022/4.). Ilyen esetben lehetőség van annak bizonyítására, hogy az új munkáltató olyan versenytársnak tekinthető-e, amelyik a korábbi munkáltató jogos gazdasági érdekeit nem veszélyezteti. Ebben a körben az alperes arra hivatkozott, hogy a két társaság eltérő területen, lakossági, illetve ipari ügyfelek számára fejtette ki a tevékenységét, illetve az új munkahelyén projekt értékesítőként a felperes által lefedettől eltérő országrészen és eltérő jellegű ügyfélkörrel végezte a munkáját. Előadta azt is, hogy a felperes az országnak csak bizonyos területein végez kiemelkedő tevékenységet.

[61] A peradatokból, ezek között az alperes ellenkérelmében előadottakból és név9 tanúvallomásából az következett, hogy a felperes és a cég az egész ország területén végeznek fémárú szerelvényekkel, gázkészülékekkel, hűtőberendezésekkel kapcsolatos forgalmazási tevékenységet. Ezért az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az új

munkáltatója az eltérő földrajzi lefedettség miatt nem minősül versenytársnak. A tanúvallomásból következően a vevői adatbázis, a cég árstruktúrája, a beszerzési források, feltételek jelentik a védendő információt, amit a munkavállaló az azonos tevékenységet végző társaságnál hasznosítani tud. Az alperes ilyen jellegű információkkal rendelkezett, ezért sem volt döntő jelentősége annak, hogy az új munkáltatójánál, mely földrajzi területen végzi a tevékenységét.

[62] A kifejtettek alapján az ítéltábla arra a következtetésre jutott, hogy az alperes az új munkáltatóval létesített munkaviszonnyal a felperes jogos gazdasági érdekeit legalább veszélyeztette, ezért a felperes megalapozottan követelte vissza a versenytilalmi megállapodás alapján kifizetett ellenértéket.

[63] A fentiekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a fellebbezett részében a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és az alperest a kereset szerint marasztalta.

Záró rendelkezések

[64] Az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján határozott az elsőfokú és a másodfokú eljárásban is pernyertes felperest megillető perköltségről, a költségfelszámításnak megfelelően.

[65] A felperes az elsőfokú eljárásra vonatkozóan 216.000 forint + áfa összegben számította fel a perköltségét a pertárgyértékhez igazodóan a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. §-a alapján. A másodfokú perköltségét a fellebbezésben az IM rendelet 2. §-a alapján kérte megállapítani. A költségjegyzék nyomtatványon 480.000 forint + áfa összeget számított fel, 12 munkaóra alapján. A munkaóra meghatározását az ítéltábla a perbeli képviseleti munkával arányban állónak találta, figyelemmel a tárgyalás tartására is. Ezért az összeg mérséklésére az IM rendelet 2. § (2) bekezdése szerint nem látott lehetőséget az alperes fellebbezési ellenkérelme alapján.

[66] A felperes szükségtelenül rótt le 259.200 forint elsőfokú eljárási illetéket és 345.600 forint fellebbezési illetéket. Az alperest munkavállalói költségkedvezmény illeti meg a Pp. 525. §-a alapján, ezért a pervesztessége okán őt terhelő eljárás illetéket az állam viseli a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján. Emiatt a felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII törvény (Itv.) 80. §-a alapján, nem a perköltség részeként érvényesítheti az ehhez kapcsolódó igényét, hanem az adóhatóságtól igényelheti vissza a szükségtelenül lerótt illeték összegét.

dr. Orosz Andrea s.k.

a tanács elnöke

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.

előadó bíró

dr. Szalai Beatrix s.k.

bíró